

Økonomiplan 2020-2023

Politikerspørsmål til rådmannens forslag

Versjon 12.11.2019

Rådmannen, 12. november 2019

Innledning

Spørsmål fra folkevalgte gjennomføres i to runder. Frist for første spørsmålsrunde var 4.november. Spørsmålene for første runde er i dette dokumentet sortert per parti og programområde, og i tillegg er enkelte spørsmål sortert under generelt og Drammen Eiendom KF. Det gjøres oppmerksom på at spørsmålene er besvart på kort tid, samtidig som flere av spørsmålene er omfattende. Det har derfor ikke vært mulig å svare utdypende på alle spørsmålene. Det tas også forbehold om at feil kan forekomme. Prosjektrådmannen gjør oppmerksom på at flere av spørsmålene er svart opp av de tidligere kommunene, da ny kommune ennå ikke er etablert.

Neste frist for å sende inn spørsmål er 14.november kl.1200. Det er mottatt spørsmål fra Krf fredag ettermiddag den 8.november. Disse spørsmålene vil bli besvart i neste runde med offentliggjøring 22.november kl.1500.

Spørsmål fra partiene til rådmannens forslag til økonomiplan 2020-2023

Innholdsfortegnelse

Innledning	2
1. Arbeiderpartiet	5
Generelt	5
P01 Skole	6
P01 Skole, P02 Barnehager og P09 Kultur, idrett og frivillighet	7
P03 Forebyggende tjenester	8
P04 Helse	8
P06 Hjemmetjenester og institusjon	9
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	10
P09 Kultur, idrett og frivillighet	11
P12 Vann, avløp og renovasjon	12
P16 Næringsutvikling	12
Drammen Eiendom KF	12
2. Miljøpartiet De Grønne	13
Generelt	13
P01 Skole og P02 Barnehager	14
P09 Kultur, idrett og frivillighet	15
P11 Utbygging og samferdsel	17
P13 Arealplan og miljø	24
P16 Næringsutvikling	25
Drammen Eiendom KF	26
3. Nei til Bomring	28
Generelt	28
P03 Barnevern, P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne og P07 Rus og psykisk helse	31
P06 Hjemmetjenester og institusjon	31
P12 Vann, avløp og renovasjon	33
Drammen Eiendom KF	33

4. Sosialistisk Venstreparti	34
Generelt	34
P01 Skole	34
P02 Barnehager	35
5. Kristelig folkeparti	36
Generelt	36
P02 Barnehager	36
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	36
P09 Kultur, idrett og frivillighet	37

1. Arbeiderpartiet

Generelt

1. Direkte tilskudd fra staten gjennom statsbudsjettet, som områdesatsning på fjell og evt. andre direkte øremerkede midler, virker ikke å være brukt spesifikt på et prosjekt, eller inn mot et tjenesteområde, kan rådmannen redegjøre for hvordan denne typen midler er tenkt brukt, eller vil de stå ubrukt til politikerne gir et signal?

Svar:

I økonomiplanen for 2020-2023 er tidligere øremerkede tilskudd som innlemmes i rammetilskuddet til kommunen fra 2020 tilført det respektive programområdet. Programområdenes rammer er i hovedsak også korrigert for oppgaveendringer som er innarbeidet i rammetilskuddet. Det vises til driftstabell per programområde for nærmere detaljer.

I tillegg mottar kommunen ulike øremerkede tilskudd som er avsatt til gitte formål i statsbudsjettet. Disse midlene må normalt kommunene søke på, eller vil bli tildelt etter nærmere angitte kriterier. Til områdesatsningen på Fjell er det i statsbudsjettet for 2020 er det avsatt ca. 11 millioner kroner. Før tilskuddet utbetales må kommunen sende inn en konkret søknad for bruk av midlene.

2. I økonomiplan 2020-2023 ser oversikten over pengebruk i i programområde 1-9 ut til å få en økning i 2021 i forhold til i 2020, men denne økningen fortsetter ikke inn i 2022 og 2023, er det fordi det er planlagt noen satsninger innenfor disse 9 programområdene som først starter opp i 2021, eller er det kun en konsumprisjustering som man ved en forglemmelse ikke har lagt på for årene 2022 og 2023?

Svar:

Rammene til hvert enkelt programområde er bygget opp etter følgende struktur:

	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023
Budsjett 2019, tre kommuner				
Tekniske justeringer				
Lønnsoppgjør 2019				
Endringer fra 2019 til 2020				
Vedtatt dimensjonert bemanning				
Lønns- og prisvekst (omregning fra 2019 til 2020 kroner)				
Konsekvensjustert ramme				
Justering for befolkningsendring (demografi)				
Effektiviseringskrav				
Harmonisering				
Nye tiltak				
Ramme 2020-2023				

Utgangspunktet er budsjett 2019 for de tre kommunene. Det er deretter blant annet gjort tekniske justeringer som korreksjon for lønnsoppgjør 2019, og lønns- og prisvekst med omregning av rammene til 2020 kroner. Totalt sett danner dette grunnlaget for rammer for 2020 per programområde. Dette blir videreført i resten av økonomiplanperioden 2021-2023.

Alle tall i økonomiplanen er i 2020 kroner. Så fremt det ikke skjer endringer i perioden 2021-2023 vil rammen være uendret gjennom perioden. For enkelte programområder vil det for eksempel være tiltak som får halvårseffekt i 2020 og helårseffekt i 2021-2023. I disse tilfellene vil det være endringer i rammene fra 2020 til 2021-2023.

3. Statsbudsjettet legger til grunn at kommunene vil få reduserte pensjonskostnader i 2020 i størrelsesorden 450 millioner, er det grunn til å tro at dette også vil gjelde Drammen?

Svar:

Det har så langt vært vanskelig å klarhet i forutsetningene for regjeringens forutsetning om reduserte pensjonsutgifter for kommunesektoren på 450 millioner kroner i 2020.

Rådmannen vil også minne om at regjeringen i forslaget til statsbudsjett påpeker at denne forutsetningen er beheftet med usikkerhet.

Beregningene som ligger til grunn for rådmannens budsjettforslag for 2020 er basert på mottatte aktuarberegninger basert på dagens pensjonsordning. Det er fortsatt mange usikkerhetsmomenter knyttet til de beregnede pensjonsutgifter ved overgangen til en ny kommune, og rådmannen vil foreta oppdaterte beregninger i forbindelse med 1. tertialrapport 2020.

Det må blant annet tas hensyn til virkningene av ny offentlig tjenestepensjon for personer født etter 1963. Oppdaterte beregninger som nylig er mottatt fra aktuarene i Drammen kommunale pensjonskasse (DKP) og Statens pensjonskasse (SPK) viser at dette isolert sett vil gi høyere netto pensjonskostnad, og dermed lavere premieavvik. Dette vil i så fall innebære en netto merbelastning for Drammen kommune, og vil ikke bidra til en besparelse slik regjeringen legger til grunn i statsbudsjettet.

4. På side 39 i budsjettet skriver rådmannen at det legges opp til investeringer på 1,1 mrd pr år og 4,4 mrd i perioden, rådmannen har likevel bare lagt opp til investeringer i 2020 på 843 millioner. Betyr det at rådmannen mener det er rom for investeringer på ytterligere 257 millioner i 2020? Og hvorfor er det i så fall ikke ført opp i investeringsbudsjettet over udisponert ramme slik man har valgt å gjøre for årene 2021-23?

Svar:

Samlet investeringsramme i planperioden er på 4 143 millioner kroner. Oppgitt totalramme på 4 400 millioner kroner er derfor noe upresis. Det er i forslaget til driftsbudsjett ikke lagt inn rente- og avdragsbelastning for investeringer utover 843 millioner kroner i 2020. Det er derfor ikke rom for økning uten å saldere mot andre poster. En eventuell økning av investeringene vil bli vurdert i revidert budsjett.

P01 Skole

5. Dersom moderasjonsordningen for AKS/SFO blir vedtatt fra 1.8.20- hva vil skje med de som i dag går inn under ordningen? Vil de miste plassen sin eller får de fortsette ut deres periode?

Svar:

I rådmannens forslag til budsjett for 2020-2023 vil plasstyper, gebyrer og søskenmoderasjon bli likt for alle brukere i Drammen fra 1. januar 2020. Prinsipper for, og økonomi knyttet til, redusert oppholdsbetaling (moderasjonsordninger) er foreslått at skal være likt for alle brukere i kommunen fra 1. august 2020.

Når det fattes vedtak om hvordan moderasjonsordningene skal være i SFO/AKS i Drammen kommune, vil de nye vilkårene gjelde for alle brukere. De gamle satsene og beregningsgrunnlaget for redusert oppholdsbetaling fra de tidligere kommunene vil da falle bort, og de nye prinsippene vil danne grunnlag for fakturering. Alle barn som ønsker plass på SFO/AKS har rett og får plass i SFO/AKS på vilkårene som til enhver tid gjelder. Det vil være en overgangsordning våren 2020 ved at moderasjonsordninger etter inntekt/gratis ettermiddagsplasser beholdes slik det er i dag for innbyggerne tilhørende de gamle kommunene.

6. Hvor mange timer svømmeopplæring har elevene i de tidligere kommunene?

Svar:

Antall timer gitt til svømmeopplæring i de tidligere kommunene varier, og dette henger fortrinnsvis sammen med tilgjengelig kapasitet i svømmehallene i de tidligere kommunene. Drammen kommune vil få tre svømmehaller tilgjengelig til svømmeopplæring på dagtid; Drammensbadet, svømmehall ved Svelvik ungdomsskole og Eknesbadet.

Vi har fått opplyst fra tidligere kommuner at svømmeopplæringen hovedsakelig har blitt gjennomført som følger:

- Tidligere Drammen kommune
 - Elevene på 1.trinn, 2.trinn, 3.trinn og 4.trinn og 9.trinn har svømming i bolker gjennom opplæringsløpet. Totalt utgjør dette 23 timer per elev.
- Tidligere Svelvik kommune
 - Elevene på 4.trinn, 7.trinn og 9.trinn har hatt cirka 20 timer svømmeopplæring i løpet av ett skoleår. (1 time per uke fra høstferien til påskeferien)
- Tidligere Nedre Eiker kommune
 - Elevene på 3.trinn, 4.trinn og 6.trinn har svømming 17-18 timer per år. I løpet av ungdomsskolen har elevene svømming 12 timer.

7. Hvor mye koster «hvite busser» reisen som mange drammensskoler drar på?

Svar:

I Drammen drar enkelte klasser på tur med «hvite busser» til Polen. Disse turene er ikke i regi av skolene, men et arrangement fra foreldrene på skolen. Skolene deltar ikke i planlegging av turene, finansiering eller gjennom deltagelse. Siden turene ikke er en del av skolens undervisningsopplegg, legges turene til skolens ferier og fridager. Økonomi knyttet til turene har derfor kommunen liten oversikt over. For mer utfyllende svar må spørsmål rettes til skolens foreldreutvalg, eller kommunalt foreldreutvalg.

P01 Skole, P02 Barnehager og P09 Kultur, idrett og frivillighet

8. Hvordan vil regnestykket bli dersom man ønsker lik moderasjonsordning for AKS/SFO, barnehage og kulturskole?

Svar:

Med moderasjonsordningen legges til grunn følgende:

- Gratis plass for inntekt under 3,5G som foreslått for barnehage
- Søskenmoderasjon 30% for barn 1 og 50 fra barn 2 - slik det i dag praktiseres i barnehage, SFO/AKS og kulturskolen i tidligere Drammen kommune

- Moderert sats – begrenset til 6% av inntekt slik det er lovpålagt i barnehage og foreslått for 2.- og 3. klassinger i SFO fra 1.8.2020 i statsbudsjettet

Gratis plass:

I besvarelsen er det lagt til grunn at barn i familier med inntekt under 3,5 G (Folketrygdens grunnbeløp = 99 858 kroner per mai 2019) gis gratis plass i alle de tre ordningene. Merkostnadene til dette anslås å utgjøre 9 - 10 millioner kroner per år utover det som er innarbeidet i rådmannens forslag.

Søskenmoderasjon:

Med søskenmoderasjon i SFO/AKS tilsvarende ordningen i barnehagene vil den totale kostnaden for den nye kommune bli om lag 0,6 millioner kroner per år, gitt at alle har full plass og betaler full pris. Vi har ikke tall på hvor mange som går på kulturskole med søsken. For barnehagene er

Andre moderasjonsordninger:

Stortinget har fastsatt at ingen skal betale mer enn 6% av inntekten for barnehageplass. Tilsvarende ordning er i statsbudsjettet foreslått for 2. og 3. klassinger i SFO/AKS fra 1.8.2020 - og programområdet 01 Skole er tilført 1,1 millioner kroner i neste års budsjetttramme.

9. Hvor mye vil det koste Drammen Kommune å videreføre søskenmoderasjonen for AKS/SFO, barnehage og kulturskole som tidligere Drammen Kommune hadde?

Svar:

Det vises til svar på spørsmål 8.

P03 Forebyggende tjenester

1. Er natteravnordningen inne i budsjettet?

Svar:

Natteravnordningen finansieres i gamle Drammen kommune innenfor budsjettet for oppvekstområdet, og videreføres innenfor samme ramme inntil ny vurdering er gjennomført i løpet av våren.

2. Hvor mange årsverk mangler Drammen Kommune for å nå den anbefalte normen på helsesykepleier tetthet i skolehelsetjenesten?

Svar:

Skolehelsetjenesten ligger 2 årsverk under anbefalt norm.

P04 Helse

3. Hvor mye koster ett årsverk for en helsesykepleier?

Svar:

I snitt mellom Kr 740.000- Kr 750.000 inkludert sosiale utgifter.

4. Det rapporteres om fastlegekrise i mange norske kommuner, er dette noe Drammen kjenner på?

Svar:

Nesten alle fastlegene i tidligere Drammen har fulle lister. Det medfører at fastlegene ikke umiddelbart kan innvilges reduksjon i listestørrelse når de har behov for det, fordi det må være ledige lister å flytte disse pasientene til. Per i dag er det ikke ledige lokaler hos eksisterende fastlegesentre i kommunen til å opprette nye hjemler. Tidligere Drammen fikk etableringstilskudd til to nye fastlegehjemler i 2019 og har fått tildelt hjemler nylig til to leger som starter med tomme lister. Rekrutteringen har vært vanskeligere enn tidligere.

Flere fastleger i Nedre Eiker har ønske om reduksjon på listelengde. Per i dag er det ikke anledning til dette fordi det ikke er fastleger med ledig kapasitet å flytte pasienter til. To fastlegekontor har plass til ny kollega i sine lokaler, og det er et arbeid på gang med å få en ny hjemmel til området.

Svelvik har fem fastleger og har ledige plasser på sine lister

5. Hva slags tilbakemeldinger får kommunen fra fastlegene når det gjelder rammebetingelser og arbeidspress?

Svar:

Det er opplyst fra tidligere Drammen kommune at man over lang tid har fått signaler fra fastlegene om at deres rammebetingelser og arbeidssituasjon oppleves som krevende på grunn av svært stor arbeidsbelastning. De påpeker en utfordring med at fastlegene får flere og mer arbeidskrevende oppgaver. Fastlegene i Nedre Eiker har også rapportert om økende arbeidsmengde og svært stort arbeidspress fra 2017.

Sommeren 2018 sendte en stor andel av fastlegene i tidligere Drammen brev til kommunen med krav om tilrettelegging for at deres arbeidshverdag skulle bli holdbar. De påpekte da ulike forhold som ga økt belastning på fastlegene:

- Overgangene mellom spesialisthelsetjenesten og fastlegene er ikke gode nok
- For tidlig utskrivning av eldre og kronisk syke fra sykehus
- Fastlegene blir ofte pålagt å gjøre oppgaver som fastlegene mener spesialisthelsetjenesten selv burde håndtere
- Lange ventetider ved 2. linjetjenestens psykiatritilbud
- Økte krav vedr. papirarbeid, dokumentasjon og attester
- Mye møteaktivitet og rapportskrivning generelt, og spesielt i relasjon til NAV
- Legevakt oppleves som en ekstra belastning i hverdagen
- Utfordrende å prioritere spesialisering i allmenntidmedisin, spesielt for fastleger med småbarn

Kommunen er også godt kjent med de nasjonale utfordringene i fastlegesituasjonen og det pågående arbeidet, blant annet med en ny handlingsplan. Kommunene har til nå valgt å avvente sentrale myndigheters løsning på dette, ettersom fastlegene er selvstendig næringsdrivende og rammebetingelsene avklares i et treparts-samarbeid mellom Staten, Legeforeningen og KS.

Rådmannen vil gi ytterligere informasjon om fastlegesituasjonen i hovedutvalget.

P06 Hjemmetjenester og institusjon

6. Hvor mye vil det koste å gjøre trykksalarmen gratis?
Kostnad for gratis engangsutgift og for gratis pr mnd.

Svar:

Bortfall av inntekter vil tilsvare ca. 4,9 millioner kroner per år hvorav 0,5 millioner kroner er for engangsutgift ved etablering.

Når en tjeneste gjøres gratis kan etterspørselen øke. I så fall bør anslaget for total kostnad være noe høyere.

7. I oversikten på side 118 kan man se følgende tall; Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, per kommunal plass:

Gamle Drammen 1 251 273 - Svelvik 1 007 425 - Nedre Eiker 1 195 882.

Hva er årsaken til at det skiller så mye som i overkant av 200 000 kr mellom hva en plass koster for Drammen Kommune og hva en plass koster for Svelvik Kommune?

Er dette noe rådmann vil finne ut av fram mot 1.tertial?

Svar:

Det er flere faktorer som påvirker disse tallene og svaret er sammensatt. Det er usikkerhet knyttet til hvordan kommunene har rapportert på dette i KOSTRA og hva som inngår i tallene. Vi kan derfor ikke gi et sikkert svar på dette per nå, men rådmannen vil arbeide med harmonisering av tilbudene i institusjon i 2020, herunder se på kostnader per plass.

Foreløpig vurdering er at Drammen kommune har en høy andel plasser for utskrivningsklare pasienter med behov for høy klinisk kompetanse, lindrende plasser og spesialiserte plasser for psykogeriatri. Det er også en høy andel plasser i skjermede enheter for personer med demens. Spesialiserte plasser krever høyere bemanning. Dette gjenspeiles i lønnskostnadene og kostnader til medisinsk materiell. Svelvik har ingen spesialplasser, noe som kan bidra til lavere pris per plass enn Drammen.

En detaljert oversikt over antall institusjonsplasser og de ulike tilbudene i kommunene finnes i kunnskapsgrunnlaget for pleie- og omsorgspolitik.

Kostnad til institusjonslokaler inkluderer drift og vedlikehold av bygninger, samt avskrivninger. Drammen kommune har totalt 10 institusjonslokaler, hvorav 7 er kommunalt eide, mens Svelvik har 1 kommunalt eid. Avskrivningskostnadene er ulike og også i forhold til investeringer i for eksempel velferdsteknologi og inventar og utstyr.

Andre faktorer som kan påvirke tallene er antall og kostnader angående ressurskrevende brukere.

P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig

7. Er gjengs leie fortsatt det rådende prinsipp når det gjelder fastsetting av leiepriser i kommunen?

Svar:

Husleien i de kommunale utleieboligene fastsettes i dagens tre kommuner etter et kostnadsdekkende prinsipp hvor følgende kostnader legges til grunn: kapitalkostnader, drift, vedlikehold og forvaltning av boligene. Leieprisene ligger noe under husleien som betales for lignende boliger i samme område (gjengs leie)

8. Regnes barnetrygden som inntekt i beregning av sosialhjelp?

Svar: Ja

P09 Kultur, idrett og frivillighet

9. Hvor mye er satt av til frie søkbare midler i driftsbudsjettet fordelt på kultur, idrett og frivillighet pr år?

Svar:

Rådmannens forslag er et rammebudsjett på programområdenivå. Det er de overordnede budsjett tall med en videreføring av 2019 driften i de tre kommunene som er lagt til grunn i økonomiplan 2020. Det er per nå ikke oversikt over frie søkbare midler.

10. I Drammen er det nå flere store aktører, kulturhus og arrangement innen kultur, idrett og frivillighet. Hvor mye er det satt av til støtte i driftsbudsjettet pr år fordelt på den enkelte aktør, kulturhus og arrangement innen dette programområdet.

Svar:

Rådmannens forslag er et rammebudsjett på programområdenivå. Det er de overordnede budsjett tall med en videreføring av 2019 driften i de tre kommunene som er lagt til grunn i økonomiplan 2020. Rammen skal fordeles på virksomheter rundt årsskiftet.

11. Hvor stor kostnad pr. år vil det bli dersom innslaget for gratisplasser i kulturskolen opprettholdes slik det er i «gamle» Drammen i dag?

Svar:

Drammen kommune hadde 158 barn med gratisplass. ved utgangen av 2018. Dette utgjør 15,1 % av elevmassen. Gitt at elevmassen i Nedre Eiker og Svelvik er på samme nivå som i 2017 vil det være omtrent 225 gratisplasser dersom gratisordningen innføres i Nye Drammen. Dette utløser kostnader i størrelsesorden 1,0 millioner kroner dersom man legger elevprisen på nivå med gamle Drammen. Dersom prisnivået settes utfra det som benyttes i Nedre Eiker vil det koste omtrent 1,1 millioner kroner, og det vil koste ca. 0,7 millioner dersom man legger Svelviks priser til grunn.

Sensitivitetsanalyse – gratis kulturskole:

Kommune/antall plasser	100	150	200	225	250	300	350	400
Drammen	kr 460 500	kr 690 750	kr 921 000	kr 1 036 125	kr 1 151 250	kr 1 381 500	kr 1 611 750	kr 1 842 000
Nedre Eiker	kr 478 500	kr 717 750	kr 957 000	kr 1 076 625	kr 1 196 250	kr 1 435 500	kr 1 674 750	kr 1 914 000
Svelvik	kr 290 924	kr 436 386	kr 581 848	kr 654 579	kr 727 310	kr 872 772	kr 1 018 234	kr 1 163 696

Denne tabellen viser hvordan kostnaden varierer med antallet barn som tildeles gratisplass. Merk: For Svelvik var det da denne analysen ble laget, ikke tilgang på priser for 2019, det legges derfor til grunn at prisnivået fra 2017 opprettholdes ved at den kun justeres med deflator.

Statlige midler:

Det er ikke bevilget statlige midler til gratis kulturskole.

12. Er det tatt høyde for i budsjettet at den støtten som i dag blir gitt til foreninger for barn innen dette programområdet blir opprettholdt på samme nivå som i 2019? (Kor, korps, G60, teater, speidere, Aktive lokalsamfunn osv, åpen hall, osv?)

Svar:

Rådmannens forslag er et rammebudsjett på programområdenivå. Det er de overordnede budsjett tall med en videreføring av 2019 driften i de tre kommunene som er lagt til grunn i økonomiplan 2020.

13. Er det tatt høyde for en økning i driftskostnader til Kulturskolen som følge av en mer desentral løsning med ny og større kommer?

Svar:

Det er ikke lagt inn økninger fra år 2019 i ramma for Kulturskolen. Det er en videreføring av driften slik den var. Ny ramme må vurderes frem mot 1.tertial, og kommunestyrets behandling av den i juni.

14. Mulighetsstudien for lokalisering i ny kommune foreslår at alle i kulturadministrasjonen skal fordeles på de ti kommunedelene, har rådmannen en plan for hvordan sikre kompetanse og samarbeidsmuligheter med andre kulturaktører?

Svar:

Lokalisering besluttes etter planen i slutten av november for alle tjenester som får tilhold flere steder, vil det bli lagt planer for å sikre samarbeid og erfaringsutveksling.

P12 Vann, avløp og renovasjon

15. Om man reduserer prisen på vann mengdeavhengig fra 23 til 15 kr, hvor mye høyere må en da sette fastprisen for at VA fortsatt skal være til kostpris? (Om en går utfra lik bruk etter en slik endring)

Svar:

Hvis det forutsettes at ingenting endres annet enn pris per m³ og fastledd, vil en nedsettelse av prisen per m³ fra 23 kr til 15 kr medføre at fastledd vann per enhet må økes fra 719 kr til 1725 kr for å oppnå samme selvkostresultat. I praksis betyr en slik omlegging at de som bruker mindre vann (enehusholdninger etc.) betaler en større andel av gebyrene, og at insitamentet til å spare vann reduseres.

P16 Næringsutvikling

16. Har man sett på muligheten for å kombinere ungdomstorg og et studenttorg i Drammen i samarbeid med studentsamskipnaden.

Svar:

Drammen kommune har en strategisk utviklings- og samarbeidsavtale med Universitetet i Sørøst-Norge, se bystyresak [165/18](#). Avtalen regulerer også et samarbeid om studentvelferden, jfr. avtalens pkt. 9G. Administrasjonen er i dialog med universitetet, studentsamskipnaden og representanter for studentdemokratiet ved Campus Drammen, der en bl.a. vurderer om tilbudet ved ungdomstorget er egnet og/eller kan kombineres med ett lavterskel velferdstilbud for studentene.

Drammen Eiendom KF

17. Midler til utredning og planlegging av skoleprosjekter skoler er foreslått dekket innenfor en samlet ramme på 30 millioner kroner hos Drammen Eiendom KF, står det på side 82 i rådmannens framlegg, hvilke skoler er inne i denne ramma?

Svar:

Det er i rådmannens forslag ikke fordelt konkrete midler på enkelte skoleprosjekt. I forslaget er det omtalt flere skoler som i dag dekker arealbehovet med midlertidige modulbygg. (Veiavangen, Krokstad, Killingrud, Gulskogen, Rødskog, Aronsløkka). Det er også omtalt vedtak om å bygge nye skoler, eksempelvis ny Åskollen ungdomsskole.

I tillegg til disse er det som vedlegg 8 til økonomiplanen lagt ved innspill fra Drammen Eiendom KF. I kapittel investeringsbudsjett er det beskrevet både de prosjektene som er innarbeidet i rådmannens budsjettforslag og prosjekter som har vært omtalt i tidligere økonomiplaner fra de tidligere kommunene. Tidligere investeringsbudsjett fra de 3 kommunene er også vedlagt til informasjon i vedlegg 7.

Det er naturlig at alle prosjekter som nevnt i disse dokumentene vurderes, sammen med eventuelle nye behov. Prosjektene vil være i ulike faser og vil ha ulike behov for midler til utredning og planlegging. Dette blir en del av videre prosess for detaljering av budsjettet. Felles vil være at prosjektene omfattes av nytt foreslått reglement for investeringer (vedl.5), og at utredninger og kvalitetssikring av beslutningsgrunnlag vil følge de angitte fasene i dette.

18. Samme spørsmål som over til sykehjem?

Svar:

Det vises til svar på spørsmål nr.18. Tilsvarende vil gjelde for sykehjem. Når det gjelder sykehjem er det omtalt heldøgns omsorgsplasser i Krokstadelva (Brekkejordet), Oppgradering sykehjem i Svelvik og nytt Helsehus i tilknytning til nytt sykehus, som alle vil bli utredet videre. Det er i 2019 bevilget 25 millioner kroner til prosjektering av heldøgns omsorgsplasser i Krokstadelva.

2. Miljøpartiet De Grønne

Generelt

1. Hvilken mulighet får det politiske organet til å gjøre politiske prioriteringer innenfor rammeområdene sine driftsbudsjett dersom de vedtas slik de foreligger?

Svar:

Kommunestyret vedtar rammene per programområde som netto rammebevilgning. Det er kun kommunestyret som kan omdisponere rammene mellom hovedutvalgene. Hovedutvalgene kan omdisponere rammene mellom programområdene som inngår i det respektive hovedutvalget. Se vedlegg 3 «Økonomireglement» til Økonomiplan 2020-2023.

Det er forutsatt i budsjettopplegget at kommunenes praksis videreføres innenfor de rammene som er satt av pr. 1. tertial 2019. Endringer og omprioriteringer skjer etter nærmere utredning og diskusjoner i løpet av 1. halvår. Rådmannen vil legge frem et revidert budsjett i forbindelse med 1.tertial rapport. Rådmannen vil fordele programområdenes rammer til virksomhetene. Dersom det i denne prosessen avdekkes at det ikke lar seg gjøre å videreføre driften innenfor de bevilgede rammer, og dette medfører endringer for

brukere/innbyggere som er av prinsipiell betydning, vil rådmannen utarbeide en sak til politisk behandling.

2. Regjeringen vedtok i budsjettet for 2020 å bevilge mer penger til BPA. Hvordan kommer dette Drammen til gode, og hvor er dette synlig i budsjettet?

Svar:

Det er i statsbudsjettet avsatt midler som dekker arbeidet med utvikling av ordningen med brukerstyrt personlig assistanse. Regjeringen har nedsatt et offentlig utvalg som skal oppsummere erfaringene med BPA-ordningen, med utgangspunkt i gjennomførte evalueringer. Utvalget skal utrede hvordan man kan sikre at ordningen fungerer etter hensikten, herunder utrede hvordan ordningen kan innrettes for å sikre deltagelse i arbeid, utdanning og fritidsaktiviteter. Som en oppfølging av regjeringsplattformen har regjeringen sendt på høring et forslag om å utvide rettighetsbestemmelsen om brukerstyrt personlig assistanse til også å gjelde personer over 67 år som allerede har fått innvilget ordningen.

Det blir også påpekt i forslaget til statsbudsjett at posten til kompetanse- og innovasjonstilskudd under Helse- og omsorgsdepartementets budsjett blant annet skal dekke tiltak til opplæring knyttet til brukerstyrt personlig assistanse (BPA) - som er et prioritert tiltak på posten. Det ble bevilget 391,4 mill. kroner til kompetanse- og innovasjonstilskuddet i 2019. Det foreslås en samlet bevilgning på 367,9 mill. kroner til kompetanse- og innovasjonstilskuddet i 2020. Midlene forvaltes av Fylkesmannen, og det antas at kommunene fortsatt må søke om tilskudd.

Ut over dette kan ikke rådmannen se at det er avsatt særskilte midler til BPA-ordningen i 2020.

3. Det har blitt bevilget 0,4 millioner til gratis SFO for funksjonshemmede barn på 5. – 7. trinn. Er disse øremerkede midler?

Svar:

Regjeringen foreslår å innføre gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.–7. trinn fra skoleåret 2020/21. I statsbudsjettet er dette kompensert gjennom en økning i rammetilskuddet. Nasjonalt er det avsatt 21 millioner kroner i 2020, og de fordeles til kommunene gjennom delkostnadsnøkkelen for grunnskole. Programområde P01 er tilført 0,4 millioner kroner i 2020, og med helårseffekt fra og med 2021. Disse midlene er ikke øremerkede midler, da de inngår i de frie inntektene til kommunen (rammetilskuddet). Da det vil innføres et krav om gratis SFO-plass for skoleåret 2020/2021 har rådmannen valgt å kompensere rammene for dette.

P01 Skole og P02 Barnehager

4. Hvor mange mister ordningen med gratis SFO og barnehage dersom innfallspunktet senkes til 3,5G slik foreslått i budsjettet? Hvor mye er det å spare på å senke innfallspunktet ned fra 4,5G?

Svar:

Barnehage:

Det er anslagsvis 330 barn som vil miste gratisplassene, dersom innslagspunktet senkes til 3,5G. Full plass i barnehage koster 33 440 året. For et budsjettår vil dette utgjøre totalt cirka

11 millioner. Mange vil uansett fanges opp av den lovpålagte nasjonale ordningen med 20 timers gratis kjernetid for de med husholdningsinntekt under kr 566 100

Skole:

Det er anslagsvis 150 elever som vil miste gratisplassene i SFO/AKS, om innslagspunktet senkes til 3,5G. Full plass i SFO/AKS koster 36 722 i året. For et budsjettår i SFO/AKS vil dette utgjøre totalt cirka 5,5 millioner kroner forutsatt at elever og barn har full plass. Det er viktig å merke seg at de fleste elever likevel vil komme inn under andre moderasjonsordninger.

5. Videreføres midlene til Drammen Kommunale Foreldreutvalg i budsjettet for 2020?

Svar:

KFU i tidligere Drammen fikk et engangstilskudd våren 2019. Det er ikke lagt inn tilskudd i 2020. KFU i tidligere Svelvik har skaffet midler til aktiviteter på egen hånd.

P09 Kultur, idrett og frivillighet

6. Hvilke festivaler og arrangementer er det innstilt på at skal støttes i 2020 og med hvilke summer?

Svar:

Det er gjort ett uttrekk på engangsarrangement som kun ble gjennomført i 2019 og som ikke skulle videreføres inn i planperioden. Det er 2019 tall som videreføres inn i ny kommune.

7. Hvordan er foreslått størrelsesforhold mellom henholdsvis
A) arrangementer/festivaler på budsjett og
B) pott for frie, søkbare midler til arrangementer?

Svar:

Rådmannens forslag er et rammebudsjett på programområdenivå. Det er de overordnede budsjett tall med en videreføring av 2019 driften i de tre kommunene som er lagt til grunn i økonomiplan 2020.

8. Kan det redegjøres nærmere for hva som er foreslått under hhv A) «Oppgradering arena, anlegg og natur» og B) «Oppgradering bygningsmassen kultur, idrett og frivillighet» på Investeringer?

Svar:

På investeringer er det under A) satt opp fotballbane på Åssiden til 75 millioner kroner. B) Midler til oppgradering av bygningsmassen er til Drammen Eiendoms disposisjon for å ivareta kommunens bygg på en forsvarlig måte

9. Hva vil det koste å øke minimumslengden på enkelttimer (undervisning for én elev) i Kulturskolen til 30 minutter?

Svar:

En økning av grunnressursen for musikkelever (minimumslengden på enkelttimer) til 30 minutter ukentlig undervisning, basert på det elevtallet kulturskolene i de tre gamle

kommunene har per høsten 2019, vil ha en årlig merkostnad for kommunen på 6,8 millioner kroner.

Basert på dagens elevtall i de tre kulturskolene og hva de i dag har som grunnressurs for musikkelevne (altså minimum lengde på individuelle spilletimer på musikk, som i dag er 20 minutter i tidligere Drammen, 22,5 minutter i tidligere Nedre Eiker og 25 minutter i tidligere Svelvik), og basert på en forutsetning om at det elevtallet som dette er aktuelt for er 550 elever (Drammen) og 374 elever (Nedre Eiker) og 77 elever (Svelvik) – så er det beregnet at denne økningen medfører at det må undervises 5 478 flere undervisningstimer hvert år. Ett årsverk for en kulturskolelærer er 741 timer til undervisning pr. år. Dette vil da genere et behov for 7,4 flere årsverk til musikkundervisning i nye Drammen kulturskole.

Kulturskolelærerårsverkene koster mellom 800 000 kroner og 960 000 kroner avhengig av den enkelte lærers kompetanse og ansiennitet. Med bakgrunn i dette er den estimerte kostanden 6,8 millioner i merkostnad pr. år

10. Er det planlagt å starte et arbeid med å integrere kulturskoletilbudet i AKS-tilbudet? Hvis ikke, kan det skisseres hva dette kan koste (gjørne med ulike modeller med ulik grad av integrering)

Svar:

Drammen kommune har ikke tatt stilling til om det skal arbeides med en slik integrering. Tidligere Drammen har i dag to «kulturskolesatellitter» på Brandengen og Konnerud skole. Drammen kulturskole startet opp med «Kulturskolesatellitter» på Brandengen skole og Konnerud skole høsten 2019. Dette ble gjort som et tiltak som følge av den vedtatte kulturplanen for Drammen 2018-2021 og vedtatt kulturskoleplan - plan for utvikling av kulturskolen, mangfold og fordypning 2018-2021.

Det er to undervisningsdager ukentlig på hver av disse skolene. Det er ansatt et tverrfaglig kulturskolelærerteam med arbeidssted på hver av skolene, en lærer på musikk, en på teater, en på visuell kunst og en på dans. 50% av undervisningen disse kulturskolelærerne gjør hver dag er undervisning som skjer i AKS, dette er et nært samarbeid med den enkelte skole. Den andre delen av den daglige undervisningen disse kulturskolelærerne gjør er kulturskoleundervisning (grunnprogram, lavterskel, grupper på 12-20 elever) som vanlig betalt/friplass/søskenmoderasjons tilbud.

Kulturskole satellittene 2019:

Kulturskole satellitt Brandengen og Kulturskole satellitt Konnerud har et budsjett for oppstarts semesteret høsten 2019 på 1,5 millioner kroner.

Kulturskole satellittene 2020:

Driftsbudsjett 2020 for Kulturskole satellitt Konnerud og Kulturskole satellitt Brandengen er 2,45 millioner kroner.

Dette innbefatter personalkostnader (inkludert sosiale kostander) og utgifter til instrumenter, utstyr og materiell.

11. Hva kan besparelsen/kostnaden være dersom man oppretter samarbeid / tettere samarbeid mellom kulturskoletilbudet og private tilbydere? (Eksempelvis; kulturskolens danseundervisningstilbud og private danseskoler - med referanse til / erfaringsgrunnlag fra samarbeidet mellom Oslo kommunes musikk- og kulturskole og Spin Off forstudium i dans)

Svar:

Administrasjonen har ikke grunnlag for å svare opp dette spørsmålet uten at det gjøres en nærmere utredning.

12. Hva er status på gjennomføring av vedtatt kulturplan i Drammen Kommune innenfor foreslått økonomiplan? Hvilke tiltak er det anbefalt å prioritere og hvilke tiltak er det anbefalt å eventuelt nedprioritere innenfor budsjetttrammene? Og hvordan er det tatt hensyn i økonomiplanen til kulturtiltak i de gamle kommunene Nedre Eiker og Svelvik opp mot Drammen Kommunes vedtatte kulturplan?

Svar:

Rådmannens forslag er et rammebudsjett på programområdenivå. Pr i dag har hver av de tre tidligere kommunene sin kommuneplan og sine temaplaner, mens den nye kommunen ikke har noe overordnet planverk på plass

13. Hvor mye vil det koste å redusere leieprisene på Union Scene og Drammens Teater tilbake til nivået det var på (justert for prisvekst) i de respektive årene da det var mest aktivitet (innforstått; bruk og leie av lokalene av frivillig kulturliv / amatørkulturliv) på begge arenaer?

Svar:

Her må man kjenne referansepunktet og få litt mer bakgrunn for å kunne komme tilbake til dette spørsmålet.

14. Hvor store administrative kostnader vil det medføre å opprette en ny søkbar støtteordning for arrangementer? (På generelt grunnlag)

Svar:

Nye tilskuddsordninger vil utredes og legges fram til politisk behandling i løpet av 2020.

15. Hva ligger under «Skogsdrift» og hvorfor ligger dette under programområde P09?

Svar:

Skogsdrift består av skjøtsel, avvirkning, og planting knyttet til de skogeiendommene som kommunen eier. Alle skogeiendommer er taksert (status for skogtilstand) og denne taksten gir grunnlag for forvaltning og skjøtsel av eiendommene. Hovedtyngden av skjøtselen foregår for å legge til rette for gode arenaer for natur og rekreasjon/friluftsliv (løyper, turstier, badevann etc) for innbyggerne. En liten andel av skjøtselen er knyttet til kommersiell avvirkning (salg av tømmer). Dette anses som naturlig hjemmehørende under programområde Kultur, idrett og frivillighet.

P11 Utbygging og samferdsel

Parkering

16. Dersom man ser for seg at man innfører samme parkeringsregime med samme betalingsregime som i sentrale deler av Drammen for Mjøndalen. Hva vil man anslått tjene på dette?

Svar:

I Mjøndalen sentrum er det 130 gateparkeringsplasser. Ved innføring av avgift tilvarende Drammen gir et estimat årlig parkeringsinntekter på ca. kr. 3,5 millioner inkl. mva. ved en avgift på 40 kr. timen, og årlig inntekter på ca. kr. 2,7 millioner inkl. mva. ved en avgift på 25 kr. timen. Anskaffelse og oppsetting av automater og betalingsløsninger vil beløpe seg til ca. kr. 1 million. Årlig drift av automater og betalingsløsninger vil samlet beløpe seg til anslagsvis kr 600.000. En slik regulering vil ta tid og gjennomføre og vil derfor i liten grad kunne bidra til

inntekter i 2020. Det påpekes at det er usikkerhet i disse tallene da avvisningseffekten og parkering i bolig-gater vil påvirke inntektene, og må kartlegges i en eventuell utredning av en ny parkeringsordning.

17. Hvilke utfordringer innebærer en slik endring?

Svar:

Hvilke avvisningseffekt av bilister/besøkende i Mjøndalen som kan komme som en konsekvens av innføring av avgiftsparkering vites ikke. Drammen har hatt avgiftsparkering siden 1962 mens Mjøndalen ikke har hatt avgift. Trafikalt vil en avgiftsregulering av sentrum i Mjøndalen medføre at mange bilister i stedet vil søke seg til gratisområder i randsandsonen. Det er derfor viktig at parkeringsreguleringen utredes og sees på i et større perspektiv og mer helhetlig enn kun å innføre avgift i sentrumsgatene. Siden det er kort avstand fra sentrum til bolig-gatene er det stor sannsynlighet for fremmedparkering i bolig-gatene, noe som i så fall må reguleres ved boligsone- eller beboerparkering. Før det eventuelt innføres avgiftsparkering i Mjøndalen må det utarbeides og gjennomføres anbuds-konkurranse for innkjøp av automater og det må utarbeides skiltplaner, skiltinnkjøp, skiltoppsett mm. Det bør også besørges informasjon til innbyggere/bruker rundt en slik regulering. Det kreves også ekstra ressurser for oppfølging og håndheving fra kommunens side ved en ny ordning.

18. Det ble i 2019 bevilget øremerkede midler for elbil ladepunkter i boligsoneparkeringen i Drammen. Hva er status for dette arbeidet?

Svar:

Bystyret vedtok i sitt møte 27.11.2018 (Økonomiplan 2019-2022/Årsbudsjett 2019 (PS 181/18)), følgende:

«Det settes av kr. 2 mill. i 2019 til ladepunkter innenfor boligsoneparkeringsområdene. Det etableres ladepunkter med reserverte plasser for elbiler innenfor disse områdene. En betalingsordning for forbruk av strøm og drift av anleggene kan utarbeides i samarbeid med privat aktør eller i regi av Drammen kommune.»

Fra tidligere Drammen er det opplyst at det i 2019 er innhentet informasjon for å finne ut hvordan midlene kan brukes på en god måte for å gi innbyggere som bor i områder med boligsoneområder og ikke har mulighet til å lade hjemme, et best mulig tilbud. Disse undersøkelsene har blant annet klargjort følgende:

- Bygging og drift av ladepunkter langs gater er særlig kostbart. For å få strøm til ladepunktene langs gata, må det graves til hvert punkt, slik at gravebehovet blir betydelig større enn ved etablering av ladetilbud i parkeringshus eller på parkeringsplass. Drift av ladepunktene langs gata er også kostbart siden ladepunktene er mer utsatt for skader, særlig i forbindelse med brøyting og veivedlikehold.
- I Stavanger har man en prøveordning med ladepunkter i tilknytning til lyktestolper. Det viste seg at det ikke var mulig å hente strøm fra lyktestolpen, da strømmen der slås av når det er dagslys, samt at det av regulatoriske hensyn må skilles mellom gatelys og lading som tjeneste. Etableringen krevde derfor like mye graving som om den ikke var etablert i tilknytning til en lyktestolpe. Framtidige ladepunkter ved gateparkering i Stavanger vil sannsynligvis bli plassert på dedikerte stolper (som har vært strategien i Bergen), både for private biler og delte biler. Foreløpige analyser viser at de lyktestolpemonterte laderne blir lite brukt. Dette kan ha flere årsaker. Elbilene har så god rekkevidde at de som bruker gateparkering, ikke tar seg bryet med å lade en time eller to. Samtidig er ikke stolpeladerne godt nok utbygget til at innbyggere som ikke har elbil,

skaffer seg elbil på grunn av ordningen. Her trengs det mer analyse og brukerinnsikt. Stavanger kommune peker på at lading i offentlig gate likevel kan være en god måte å få tilgjengeliggjort en bildelingsordning med elektriske biler, og peker på Halden som et godt eksempel på dette.

- Både i «Strategi for etablering av ladeinfrastruktur i Sør-Rogaland» og i Kristiansand kommunes «Ladestrategi for ladbar motorvogn» pekes det på ladetilbud i nærliggende parkeringshus som en god løsning for beboere i boligsoner. Det må vurderes om dette kan være en god løsning også i Drammen.
- Kommunens ladetilbud bør prises. Det er flere grunner til dette. For det første er prising et virkemiddel for å få sirkulasjon på plassene. For det andre vil et gratis ladetilbud fra kommunens side gjøre det mindre interessant for private å etablere ladetilbud. Dermed vil et gratis kommunalt tilbud føre til et lavere antall ladepunkter som tilbys totalt. For det tredje er det ikke økonomisk bærekraftig for kommunen å tilby gratis lading. I forbindelse med arbeidet med parkeringsstrategi for Drammen i 2018 oppfordret Norsk elbilforening Drammen kommune til å få på plass lading med betalingsløsning i boligsonene. Det er nødvendig å gjøre nærmere undersøkelser for å sette et hensiktsmessig prisnivå.
- Drammen kommune har utvidet ladetilbudet i parkeringshusene i 2019, slik at det nå er 65 ladeplasser i de tre kommunale parkeringshusene, i tillegg til 14 kommunale ladeplasser utendørs, dvs. totalt 79 kommunale ladeplasser. Av disse er 12 plasser (4 i hvert av parkeringshusene) semi-hurtigladere. I tillegg til det kommunale tilbudet tilbyr en rekke private aktører allment tilgjengelige ladeplasser.
- Batteri- og ladeteknologien er i stadig utvikling. Det synes særlig å være to trender som gjør seg gjeldende: 1) Lengre kjørelengde per lading (pga. bedre batterikapasitet) og 2) Hurtigere lading (når lading ikke foregår hjemme). Det er viktig at man bygger et fremtidsrettet ladetilbud, samtidig som man må ta inn over seg at dagens elbilpark med sin teknologi vil være i bruk i mange år framover. Her trengs det mer kunnskap for å gjøre de riktige avveiningene. Etablering av hurtigladere er svært kostbart, i størrelsesorden 1 mill. kr per ladepunkt.
- Drammen Parkering KF har ikke mottatt noen henvendelser om ladetilbud i boligsoner.
- Dersom man skilte ladeplasser inne i en boligsoner, vil dette innebære avvikende skilting inne i sonen. Boligsoneskiiltene vil gjelde generelt i sonen, men ikke på ladeplasser med spesiell skilting. Det betyr at et skiltet ladetilbud i boligsonen vil være tilgjengelig for allmenheten, noe som kan medføre at lademuligheten bidrar til økt trafikk og fremmedparkering/-lading inne i sonen.

Undersøkelsene som har vært gjort indikerer at det bør utarbeides en helhetlig strategi for ladeinfrastruktur i Nye Drammen før man investerer i flere ladepunkter. Ladetilbudet i områder med boligsoneparkering må være en del av dette.

Det har vært vurdert hvordan man på best mulig måte kan bruke de 2 mill. kr som er satt av til ladetilbud i områder med boligsoneparkering i 2019 uten at man har en overordnet strategi for ladetilbudet. Vurderingen har konkludert med tre plasseringer:

- Griffenfelds gate på Strømsø. Ladetilbudet vil ligge i boligparkeringssonen S01 og blant annet gi et tilbud til beboerne i den nærliggende blokkbebyggelsen.
- Ordfører Ingebrigtsens gate på Strømsø. Ladetilbudet vil ligge nær boligparkeringssonen S02.
- Thornegata (Høytorget) på Bragernes. Ladetilbudet vil ligge i beboerparkeringssonen BA02 og nær boligparkeringssonen B04.

Drammen Parkering har i 2019 som nevnt over jobbet med å bedre ladetilbudet i de kommunale parkeringshusene, og det har ikke vært kapasitet til å gjennomføre tilbudene i Griffenfelds gate, Ordfører Ingebrigtsens gate og Thornegata. De 2 mill. kr anbefales overført til 2020 for gjennomføring.

19. Hvilke områder vil rådmannen anse som mest egnet for utviding av dagens boligsoneparkeringsordning i Drammen dersom ordningen utvides?

Svar:

Informasjon fra tidligere Drammen kommune:

I Parkeringsstrategi med parkeringsveileder for Drammen vedtatt av bystyret 18.12.2018 er det angitt et vurderingsområde på Strømsø der det skal vurderes tiltak for å redusere fremmedparkering, i form av boligsoneparkering, beboerparkering eller annen parkeringsregulering. Til møtet i bystyret i Drammen 21.05.2019 fremmet MDG en interpellasjon (Interpellasjon nr. 16 (2019)) om utviding av boligsoneparkering. I interpellasjonen er det omtalt flere områder der boligsoneparkering bør vurderes. Bystyret vedtok at saken skulle oversendes Nye Drammen.

Med bakgrunn blant annet i vurderingssonen angitt i parkeringssonen og områdene nevnt i interpellasjonen, er det identifisert 75 gatestrekninger i sentrumsnære boligområder i Drammen der det er ønskelig med mer kunnskap om omfanget av fremmedparkering. Nummerskilt på parkerte biler er i høst registrert med bil utstyrt med kameraer og programvare som kan lese skilt. Vegdirektoratet har bistått kommunen med informasjon om bileiers adresse slik at det kan identifiseres om kjøretøyet er hjemmehørende i nærområdet. Videre analyse av dataene er ikke utført ennå. Når vi kjenner omfanget av fremmedparkering i de ulike gatene, gir det grunnlag for å vurdere om regulering for å redusere fremmedparkeringen kan være hensiktsmessig. En slik regulering kan både være boligsoneparkering, beboerparkering eller annen parkeringsregulering.

På bakgrunn av informasjonen fra tidligere Drammen kommune, ønsker rådmannen å analysere omfanget av fremmedparkering, vurdere behovet for regulering, og hvilken type regulering som er mest hensiktsmessig, før det gis svar på om boligsoneparkeringsordningen bør utvides og i hvilke områder.

20. Hva er potensialet for bedre håndheving av dagens parkeringsregime? Har man en vurdering over områder som idag er "frisoner" for ulovlig parkering?

Svar:

Informasjon fra Drammen Parkering KF:

Dersom det med bedre håndheving forstås ytterligere tilstedeværelse og kontroll må det bemannes opp for dette. Det vurderes at parkeringsvirksomheten i den nye kommunen vil kunne ivareta behovet for trafiksikkerhet, tilgjengelighet og fremkommelighet med dagens betjentbemanning. I et økonomisk perspektiv vil en trafikkbetjent generelt sett ikke produsere flere gebyrer og kontrollsanksjoner i en del av kommunen, enn en annen. Ved håndheving av nye områder må det også påregnes mer tid til publikumsoppfølging og flere klagesaker til behandling.

I Drammen er det i prinsippet ikke «frisoner» og ulovlig parkering følges opp løpende. Det er observert at det parkeres en del i strid med gjeldene reguleringer i Nedre Eiker og Svelvik. Drammen Parkering KF er ikke kjent med at det er utarbeidet noen oversikt over «frisoner» i Svelvik og Nedre Eiker.

Sykkel

21. Hva er budsjettet kostnad for årlig utbygging av sykkelfelt? Hva er budsjettet kostnad for vedlikehold av sykkelfelt?

Svar:

Økonomiplan for 2020 bygger på rammebudsjettering på forholdsvis grovt nivå, hvor tiltak for sykkel inngår under en samlet avsetning til «Trafikksikkerhet», omtalt slik:

I kommunene har det fra tidligere vært bevilget midler til en rekke tiltak knyttet til trafikksikkerhet. Det gjelder både gang og sykkelveier, trygge skoleveier, etc. De tidligere kommunene har tidligere avsatt samlet cirka 17,5 millioner til dette.

I økonomiplanen legges det nå inn en foreløpig investeringsramme som tilsvarer et 50% av det som er avsatt i de tidligere kommunene. Det gjøres en ny vurdering i 1. tertial, når en har kommet lenger i kartlegging og planer for hele kommunen.

Avsetningen på 17,5 mill.kr vil ikke gå til sykkel-løsninger alene, men vil også brukes til tryggere skoleveier og andre trafikksikkerhetstiltak.

Vedlikehold av sykkelfelt og sykkelveier vil for det meste inngå i «Vei – oppgradering», som også skal vurderes på nytt i 1. tertial.

22. Er disse kostnadene i tråd med ambisjonene som ligger i gjennomføring av vedtatt sykkelstrategi for Drammen Kommune?

Svar:

Økonomiplan for Drammen 2020-2022 tar utgangspunkt i at det foreløpig ikke er utarbeidet planer og strategier som grunnlag for å gjøre prioriteringer i nye Drammen. Fra tidligere kommuner gjelder følgende planer/strategier:

Gjeldende ambisjoner for sykkel:

Tidligere Drammen kommune vedtok i 2015 sykkelstrategi som del av kommuneplanens arealdel. Her er det satt følgende mål for Drammen som sykkelby i 2036:

- Sykkelnettet er sammenhengende, forutsigbart og attraktivt
- Det er trafikksikkert å sykle i Drammen, og det føles trygt
- Det finnes mange attraktive parkeringsplasser for sykkel i byen
- Hovedsykkelrutene er godt driftet og vedlikeholdt gjennom hele året
- Vi har fått en positiv sykkelkultur der minst 14 % av innbyggerne sykler
- Vi ser både rekreasjonssyklister, hverdagssyklister og transportsyklister

I 2018 vedtok tidligere Drammen kommune handlingsplan for sykkel. Handlingsplanen bygger på sykkelstrategien, men målene noe endret ift sykkelstrategien:

Visjon: Drammen skal være den beste sykkelbyen i Norge

Mål for sykkelsatsingen

- Sykkelandelen i Drammen skal ligge rundt målet satt i NTP, der de største byene skal ha en sykkelandel på 20 % i de største byene i 2029

- Hovednettet skal være separert fra både gangtrafikk og motorisert trafikk. Det skal altså hovedsakelig være separate anlegg for syklistene.
- Drammen skal ha et sammenhengende sykkelveinett innen 2023
- Minst 80 % av alle barn og unge skal gå eller sykle til skolen
- Sykkelnettet skal være trafiksikkert og det skal føles trygt å sykle for både barn, unge, voksne og eldre
- Epperslepet på vedlikeholdet på gang- og sykkelnettet skal være tatt igjen
- Vi har et svært godt driftet og vedlikeholdt sykkelnett som innbyr til sykling gjennom hele året
- Det finnes mange attraktive parkeringsplasser for sykkel i byen

Nedre Eiker kommune behandlet sykkelplan for Nedre Eiker i 2017, der et av målene var:

- «Sykkelandelen skal være minimum 8 % av alle daglige reiser i 2023.»

I planen står det videre at «for å nå disse målene i Nedre Eiker kommune er det nødvendig med fysisk tilrettelegging for sykkel og motivasjonstiltak, informasjon om sykling og fokus på drift og vedlikeholdsstandard.»

Gang- og sykkelstrategi for Svelvik kommune ble behandlet i 2015. Denne er mer tiltaksorientert, og har ikke satt samme type mål som i Drammen og Nedre Eiker.

Er kostnadene i tråd med ambisjonene?

Strategi/planer for sykkel fra de tidligere kommunene er svært ambisiøse mht. utvikling av Drammen som sykkelby og legger til grunn flerdobling av sykkelandelen. Avsetningen til sykkeltiltak og sykkelkultur må økes kraftig dersom disse ambisjonene skal legges til grunn i nye Drammen. Tidligere vedtatte strategi/planer har også lagt til grunn delfinansiering av sykkeltiltak fra Buskerudbypakke 2. Dette er ikke lenger aktuelt.

Det vises til at det i økonomiplanen er avsatt en «foreløpig investeringsramme som tilsvarer et 50% av det som er avsatt i de tidligere kommunene. Det gjøres en ny vurdering i 1. tertial, når en har kommet lenger i kartlegging og planer for hele kommunen». Rammene som ligger i fremlagt økonomiplan er ikke tilstrekkelige til å nå ambisjonene fra sykkelstrategi/planer i de tidligere kommunene.

23. Hva er kostnad pr. meter ny sykkelvei / sykkelfelt?

Svar:

Svar fra tidligere Drammen kommune:

Nye sykkelveier må stort sett være detaljert avklart i reguleringsplan før de kan anlegges. Når vi bygger sykkelvei, bygger vi anlegget «sykkelvei med fortau». Sykkelvei med fortau separerer syklistene fra motorisert trafikk og oppleves sånn sett trygt å sykle på. Anlegget tar samtidig mye plass, og det er ikke alle steder vi har stort nok areal tilgjengelig.

Sykkelfelt er oppmerking av et eget felt i vegbanen forbeholdt syklistene. Syklistene må da rette seg etter trafikkreglene som kjørende. Mengden trafikk og fart i området avgjør om dette er en anbefalt løsning. For øvrig kan det legges der det er fysisk plass i gatesnittet.

Prisene er avhengig av størrelsesordenen på prosjektene, dette er erfaringstall vi har til nå:

- Noen steder er det nødvendig med et forprosjekt for å avgjøre om det er plass og hvilken løsning man skal gå for: kr 50-400 000,-, avhengig av kompleksiteten
- Utarbeidelse av reguleringsplan: kr 400-600 000,-

- Sykkelvei med fortau pr meter: kr 26 070,-, inkl. prosjektering, overvannshåndtering, belysning ol. Eventuelt grunnverv hvis området ikke ligger på kommunens areal kommer i tillegg

- Sykkelfelt pr meter:
 - Oppmerking, se svar i spørsmål 24
 - I tillegg kommer ofte behov for fjerning av gateparkering som vil gi et inntektstap til Drammen Parkering på:
 - Indre sone: ca kr 40 000 pr plass/år
 - Ytre sentrum: ca kr 28 000 pr plass/år
 - I tillegg kan det komme kostnader for annen fysisk tilpasning av gateløpet

24. Hva er kostnad på nyetablering av rødt sykkelfelt?

Svar:

Svar fra tidligere Drammen kommune:

Det finnes flere metoder for å merke sykkelanleggene røde. De mest aktuelle metodene er maling, epoxybelegg, asfalt og støpasfalt. Prisene for å markere sykkelarealet rødt avhenger av metode og mengde.

Billigste metode for å etablere røde sykkelfelt er maling av sykkelfeltene. Kristiansand benytter denne metoden og er svært fornøyd. Kostnadene de har for dette er: 50-60 kr pr m² (inkl. arbeid).

En annen metode er bruk av epoxy, som vi har testet på Bybrua. Det er nokså holdbart, men dyrt og slites fort når hvis biler kjører på det. Prisen pr m² er ca kr 350,-. Holdbarheten på denne malingen er avhengig av mengden trafikk og brøyting, men det må stort sett merkes årlig.

Vanlig rød asfalt krever produksjon av mye på en gang og prisen avhenger helt av mengden man bestiller. I Oslo inngår de 1-årskontrakter. For 2019 bestilte de 30 000 m², hvor da prisen pr m² ble kr 280,-. Bestiller man mindre blir prisen langt høyere. Rød asfalt har mange ulemper; den kan ikke lappes ordentlig, det må produsere mye på en gang, skjøtene mot den svarte asfalten blir fort dårlig, den har en holdbarhet på ca 5 år og blir fort gråaktig i fargen. Rådmannen anbefaler ikke rød asfalt.

I uke 46 skal vi i gamle Drammen teste bruk av *støpasfalt* i sykkelfelt. Dette skal ha god holdbarhet, kan enkelt lappes, har 20 års varighet og skal i utgangspunktet ikke gå i stykker. Prisen vil avhenge av mengde, men vi har nå fått en pris på kr 645 pr m² eks mva i en testgate nå i høst.

I tillegg til disse prisene kommer oppmerking av sykkelsymboler ca kr 750,- pr stk, retningsgivende piler ca kr 550 pr stk, oppmerking av stiptet skillelinje som avgrensning av sykkelfeltet ca kr 40 pr meter og arbeid.

25. Hva er kostnad på oppgradering av eksisterende sykkelfelt til rødt sykkelfelt?

Svar:

Se svar i nr.24.

26. Hva er kostnadene for å etablerere dedikert sykkelfelt i eksisterende veibane?

Svar:

Se svar på spørsmål 23 og 24

27. Hva er kostnad for en sykkelparkeringsplass, dvs punkt med flere plasser. Med tak og mulighet for å låse fast hele ramma på sykkel?

Svar:

Svar fra tidligere Drammen kommune:

Sykkelparkering under tak med mulighet for å låse fast hele ramma på sykkel kommer gjerne i moduler på 3 sykkelparkeringsplasser. Vi har tidligere etablert 12 sykkelparkeringsplasser sammen under tak. Prisen for dette ligger på ca kr 111 500,-.

P13 Arealplan og miljø

Byutvikling

28. Dersom det innføres halv pris for alle gebyrer tilknyttet utbygging og planlegging av hus med plusshus-standard subsidiert av øvrige byggesaksgebyrer.

Svar:

Den foreslåtte bestemmelsen gjelder kun for ombygging og nybygging av hus med passivhusstandard. En tilsvarende bestemmelse har vært gjeldende i dagens Drammen i flere år (i hvert fall siden 2017). Den har i denne perioden ikke kommet til faktisk anvendelse, noe som tilsier at det ikke har blitt bygget slike hus. På denne bakgrunn kan det heller ikke anslås hvor mange slike hus som eventuelt vil bli bygget i den nye kommunen i 2020. Det er nærliggende å anta at det vil på kort sikt være så få at det ikke vil få nevneverdig innvirkning på selvkost, og at de øvrige byggesaksgebyrene derfor heller ikke bør oppjusteres for å dekke inn denne rabatten.

29. Kan rådmannen utarbeide en skisse på hvordan byggesakssatsene da vil bli?

Svar: Omfanget er antatt på kort sikt å være svært begrenset. Se for øvrig svar under spørsmål nr.28.

30. Er den planlagte utviklingen av Nesbygda avhengig av ny Svelvikvei i ny trasé?

Svar fra Svelvik kommune:

Nesbygda omfattes i stor grad av områdene B11, B12 og B13 i Svelviks gjeldende kommuneplanens arealdel (vedtatt 07.09.2015). Her stilles det krav om at:

- a. Områdene har felles adkomst fra fv 319 (Svelvikvei) i henhold til veinormalen til SVV
- b. Trafikksikre løsninger for myke trafikanter må være etablert, herunder kollektiv jf. §3.3.

I Svelvik har betydningen av kravet til trafikksikre løsninger vært vurdert politisk da det stilles liknende krav for området B06 i KPL (Nordby Terrasse) hvor man har behandlet et planinitiativ og planoppstart ble varslet med høringsfrist 25. mai 2018. Den gangen ble det konkludert at trafikksikre løsninger for myke trafikanter innebærer etablering av gang- og sykkelvei. Når det gjelder Nesbygda, så er det stort sett allerede opparbeidet gang-/sykkelvei langs Svelvikveien og det er mulig med alternative adkomster til skolen. Samtidig er det viktig å gjøre oppmerksom på at et eventuelt planarbeid vil fremmes for uttalelse i en ny fylkeskommune som kan gjøre andre vurderinger knyttet til behov for vegutbygging

31. Hvor mye koster en parallellkonkurranse for forslag til utvikling av område/ tomt eller byutviklingsprosjekt?

Svar fra tidligere Drammen kommune:

Kostnadene er avhengig av oppdragets omfang, om det for eksempel handler om et kvartal, eller om et større område, som det gamle sykehusområdet i Drammen (ca. 100 daa). Parallelloppdrag som konkurranseform forutsetter at alle teamene som deltar får en fast sum. Eventuelle honorar til jury (eller deler av innleid jury) må også regnes inn. Som regel innbyr man i hvert fall tre team. Parallelloppdraget for Bybrua hadde tre team, mens parallelloppdraget for det gamle sykehusområdet hadde fire. Både på Bybrua og det gamle sykehusområdet fikk hvert team kr. 600 000,-. Honorarets størrelse handlet i begge tilfeller også om at deltakelsen i parallelloppdraget ikke ga garanti om videre oppdrag med henholdsvis prosjektering eller planarbeid. Litt avhengig av oppgavens natur kan man si at honorarene til deltakende team typisk vil ligge mellom kr. 400 000,- og kr. 600 000,-. Kostnadene til eventuell ekstern jurydeltakelse vil komme i tillegg. I parallelloppdraget for det gamle sykehusområdet handlet det om ca. kr. 150 000,-. Her var det totale budsjettet på 3 millioner kroner.

P16 Næringsutvikling

32. Kan det skisseres kostnader for ulike muligheter for etablering av et studenthus for studentmiljøet i Drammen – enten i samarbeid med Studentsamskipnaden i Sørøst-Norge, eller kun i regi av Drammen Kommune? (Enten lokaliteter i forbindelse med bygging av studentleiligheter, eller et frittstående bygg av typen «Studentsamfund» slik som for eksempel i Trondheim og Oslo)

Svar:

Drammen kommune har en strategisk utviklings- og samarbeidsavtale med Universitetet i Sørøst-Norge, se bystyresak [165/18](#). Avtalen regulerer også et samarbeid om studentvelferden, jfr. avtalens pkt. 9G.

Rådmannens vurdering er at det å etablere et eget studenthus for studentmiljøet i ved Campus Drammen faller utenfor kommunens kjerneoppgaver, og først og fremst er en oppgave for universitetet og studentsamskipnaden, i samarbeid med studentdemokratiet. Det vises bl.a til USN, Campus Vestfold, der bygging av studenthus finansieres av universitetet. Kommunen kan likevel, så langt det er mulig, bidra til at universitetet og studentsamskipnaden kan tilby denne type fasiliteter til sine studenter- for eksempel gjennom å tilby egnede lokaliteter som kommunene allerede disponerer. Det foreligger ikke konkrete prosjekter med kostnader.

33. Har det vært kontakt mellom Drammen Kommune og SSN (studentsamskipnaden) om etablering av et slikt studenthus?

Svar:

Det er konstruktiv og god dialog om egnede lokaler, med ønsket beliggenhet og de funksjoner som studentdemokratiet etterspør. Dersom det kommer til konkrete løsninger vil administrasjonene bidra med nødvendig tilrettelegging, etter nærmere avtale mellom partene. Både tidligere Drammen og Drammen deltar i dialogen med USN.

34. Hva vil kostnaden være ved å opprette et kontaktpunkt for studentdemokratiet i Drammen kommune?

Svar:

Kommunen har flere kontaktpunkter inn mot studentdemokratiet, avhengig av tjenesteeområde. Dette ansees for å være en naturlig del av administrasjonens virksomhet, på lik linje med tilbudet til innbyggerne og frivilligheten for øvrig.

Drammen Eiendom KF

35. Kan Rådmannen fremskaffe en total oversikt over kommunalt eid eiendom?

Svar:

Se vedlagt pdf- fil.

36. Vi ønsker også en liste over alle eiendommer i de tre tidligere kommunene som inneholder muligheter for bedre kommersiell utnyttelse / utbygging / byutvikling

Svar:

Eiendommer med stort potensiale for kommersiell utvikling i tidligere Drammen er overført til DKEU AS. Eiendommer som ble forutsatt overført iht. bystyrevedtak:

Marienlyst Utvikling AS, Papirbredden Eiendom AS, Rød Utvikling AS, flere tomteområder på Konnerud, Kobbervikdalen Pukkverk, Hollenderkollen på Tangen og Tangen Kaia.

I tillegg kan det være ytterligere muligheter i følgende eiendommer: Gilhus Gård, Muusøya 15,19 /Buskerudveien 17, Strømsø skole, Wergelandsgate 9-13, Marienlyst området.

I tidligere Nedre Eiker er det spesielt Rådhuskvartalet som bør ses på, dette er tidligere vurdert av Nedre Eiker Eiendomsutvikling AS på vegne av kommunen.

Samfunnshuset i Nedre Eiker kan vurderes videreutviklet.

På sikt kan tomter i Solbergelva (Nedre del av Solbergelva mot Åssiden) konverteres til boligtomter.

37. Kan Rådmannen fremskaffe en oversikt over hvilke tak i kommunal eie hvor ettermontering av solceller kan være aktuelt?

Svar:

Tidligere Drammen kommune har solcelle anlegg på Fjell skole, Øren Skole (tak og vegg) og et anlegg er under montering på Drammen brannstasjon. I tillegg har vi solpaneler på Skoger og Frydenhaug skole.

Det er en rekke faktorer som må kartlegges for å danne et grunnlag for beslutninger om plassering av solceller, som takvinkler og retning mot sol, skygger etc.

Dette er ikke foretatt på porteføljen, men det er grunn til å tro at en rekke av byggene i porteføljen er egnet.

38. Hvilke prosjekter tenkes det gjennomført i 2020 under Oppgradering bygningsmasse skole?

Svar:

Det settes opp en plan for tiltak (vedlikeholdsplan) for 2020 i disse dager, planlegges ferdigstilt i jan 2020, dette er planlagt å legge frem for styret i DEKF i januar/februar 2020. Denne planen vil innbefatter rundt 600 - 700 tiltak, totalt for alle program områdene.

39. Hvilke prosjekter tenkes det gjennomført i 2020 under Oppgradering bygningsmasse barnehage?

Svar:

Se svar under spørsmål nr.38.

40. Har det blitt laget en prioritert liste over etterslep på barnehager og skoler der hele Drammen kommune sees på samlet?

Svar:

Se svar under spørsmål nr.38.

41. Langeløkka barnehage i Nedre Eiker har avvik fra Arbeidstilsynet som må lukkes i 2020. Som følge av dette, vedtok Formannskapet i Nedre Eiker kommune i oktober 2018 at det skulle bygges ny barnehage, og byggestart skulle være etter påske 2020. Hva gjøres med disse planene nå? Og hvordan skal avvikene lukkes?

Svar:

Dette er i dag løst i et Modulbygg, og det er prosjektert nødvendige tiltak. Det vil jobbes med forlengelse av tillatelser for den midlertidige løsningen slik at en endelig beslutning i denne saken koordineres inn sammen med resterende investeringsbehov.

3. Nei til Bomring

Generelt

1. Vi ønsker at de overordnede rammene for 2016-2018 på regnskapsbasis settes opp sammen med kommunenes budsjett er for 2016-2019 samt Rådmannens forslag til budsjett for 2020

Svar:

Summerte hovedtall (tall i 1000 kr)								
	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Rev.budsjett 2016	Rev.budsjett 2017	Rev.budsjett 2018	Oppr.budsjett 2019	Oppr.budsjett 2020
Netto driftsinntekter	- 6 931 117	- 7 289 392	- 7 528 017	- 6 666 286	- 7 016 429	- 7 285 464	- 7 208 817	- 7 487 593
Netto driftsutgifter	6 774 066	7 107 956	7 526 286	6 684 707	7 069 809	7 364 992	7 196 698	7 700 584
Brutto driftsresultat	- 157 051	- 181 436	- 1 731	18 421	53 380	79 528	- 12 119	212 991
Netto finans	150 245	121 292	118 920	166 686	141 937	151 676	157 692	119 309
Motpost avskrivninger	- 271 015	- 285 734	- 310 561	- 272 083	- 280 676	- 286 547	- 212 300	- 332 300
Netto driftsresultat	- 277 821	- 345 878	- 193 372	- 86 976	- 85 359	- 55 343	- 66 727	-
Årsoppgjørdisposisjoner netto	136 760	174 809	44 507	86 976	85 359	55 343	66 727	-
Regnskapsresultat	- 141 061	- 171 069	- 148 865	-	-	-	-	-

Tabellen ovenfor viser sammenstilte hovedtall for kommunene Drammen, Nedre Eiker og Svelvik i perioden 2016-2019. Tabellen viser både regnskap og revidert budsjett for årene 2016-2018, mens det vises opprinnelig budsjett for 2019. I tillegg vises forslag til budsjett 2020 for ny kommune.

Det understrekes at tallene bør brukes med forsiktighet, da det er mange faktorer som påvirker utviklingen i tallene både over tid og mellom regnskap og budsjett for det enkelte år. Avvik mellom regnskap og budsjett for det enkelte år må blant annet ses på bakgrunn av merinntekter fra skatt og rammetilskudd mv., samt at det gjennomgående er foretatt forsiktig budsjettering av poster som refusjon sykkelønn, momskompensasjon og variabel lønn (sykevikarer, ekstrahjelp mv.).

Budsjettering av avskrivninger har vært noe ulikt praktisert - spesielt for 2019 er det budsjetterte nivået for lavt. Det er justert for dette i budsjettforslaget for 2020, noe som innebærer en stor økning i utgiftene. Det understrekes imidlertid at dette ikke gir noen resultat effekt da avskrivningene nøytraliseres med en motpost.

Til tross for høyere avdragsutgifter (nye regler for beregning av minimumsavdrag) viser tabellen reduserte finansutgifter i 2020. Dette har sammenheng med etableringen av Nye Drammen KF og overføring av eiendomsmassen i Nedre Eiker og Svelvik til foretaket. Dermed overføres gjeldsbetjeningen for vesentlige deler av nedre Eiker og Svelvik kommuners lånegjeld til foretaket. For kommunekassen innebærer dette lavere finansutgifter og høyere driftsutgifter i form av internhusleie. Det vises til nærmere omtale i vedlegg 6 "Drammen kommunes lånefond" til økonomiplan 2020-2023.

2. Hva er forutsetningen på demografien for de 900 årlige nye innbyggerne?

Svar:

Befolkningsframskrivingen som er lagt til grunn i avsnittet om demografi er utarbeidet av Statistisk sentralbyrå (SSB). SSB utarbeider befolkningsframskrivinger for hele landet og hver kommune hvert annet år. Fordi framtiden (jo alltid) er usikker, utarbeider de flere alternativer framskrivinger. Alternativene tar utgangspunkt i ulike forutsetninger om de komponentene som påvirker befolkningsutviklingen:

- fruktbarhet (hvor mange barn kommer kvinner i Norge/Drammen til å føde?),

- levealder (hvor lenge kommer vi til å leve?),
- flytting innenlands (hvordan utvikler flyttemønstrene seg?), og
- nettoinnvandring (hvor stor blir netto innvandring?).

For hver av komponentene fruktbarhet, levealder og nettoinnvandring beregnes tre alternativer: høy (H), lav (L) og middels (M). I hovedalternativet MMMM, som tallene i avsnittet om demografi i økonomiplanen er basert på, og SSBs prognoser for de tre gamle kommunene Svelvik, Nedre Eiker og Drammen er lagt sammen, har SSB lagt følgende til grunn:

Fruktbarheten, som i fjor var rekordlav på 1,62 barn per kvinne, forutsettes å fortsette ned til like under 1,60 på kort sikt før den stiger gradvis mot et nivå på 1,76 barn per kvinne. Det er forutsatt at fallet i fruktbarhet vil stoppe opp når gjennomsnittlig fødealder for norske kvinner har kommet opp på nivå med Danmark og Sverige.

Levealderen forutsettes å stige fra dagens 81 år for menn og 84 år for kvinner til henholdsvis 88 og 90 år i 2060. I framskrivingene er det forutsatt at trendene i dødelighet fra 1990 til 2017 fortsetter framover. Det innebærer at de gamle eldre forventes å bli enda eldre. Flyttinger innenlands er forutsatt å fortsette i samme mønster som i det siste tiåret. Det innebærer fortsatt sentralisering, særlig blant unge voksne, at det er vanligst å flytte før skolealder eller som ung voksen, altså fram til midten av 30-årene. Ved at unge fruktbare flytter mot byen, blir også flere barn født sentralt.

Nettoinnvandringen har falt de siste årene, og i framskrivingene er det forutsatt at nedgangen fortsetter fram mot 2030. Det skyldes først og fremst forventet lavere innvandring fra Øst-Europa. Etter 2030 er det forutsatt en svak økning i innvandringen, som avspeiler en forventet befolkningsvekst ellers i verden.

Med disse forutsetningene viser hovedalternativet (det såkalte MMMM-alternativet) fortsatt befolkningsvekst i Norge, men på et lavere nivå enn i det forrige tiåret. Veksten kommer først og fremst i sentrale deler av landet, som Drammen. Dynamikkene bak den faktiske befolkningsutviklingen er komplekse. Det er derfor alltid usikkerhet knyttet til befolkningsframskrivninger, og hvor godt de klarer fange den faktiske utviklingen. Usikkerheten øker jo lenger fram i tid vi ser, og noe av usikkerheten er illustrert ved de alternative framskrivingene SSB utarbeider (der det legges inn Høy og Lav-alternativer for de ulike komponentene). MMMM-alternativet regnes som det mest sannsynlige alternativet for kommunen som helhet. Tallene og figuren (befolkningspyramiden) som er brukt i avsnittet om demografi i økonomiplanen viser en sammenstilling av fordeling på aldersgrupper (registrert) i 2019 sammenstilt med beregnet befolkningssammensetning i 2040 gitt av MMMM-alternativet.

3. Hvordan forklarer Rådmannen at man går fra et enormt stort positivt netto driftsresultat i 2018, til minus før investeringer i 2020 budsjettet?

Svar:

Det gode driftsresultatet som dagens tre kommuner oppnådde i 2018 kan i stor grad tilskrives ekstraordinære skatteinntekter mot slutten av året. For 2019 viser budsjettet for de tre kommunene et mer moderat driftsresultat. Rådmannens budsjettforslag for 2020 tar som kjent utgangspunkt i 2019-budsjettet for dagens kommuner. Imidlertid er det flere forhold som gjør driftsbalansen strammere neste år, og som dermed - til tross for de foreslåtte effektiviseringstiltakene - bidrar til et netto driftsresultat i null. Blant annet er det innarbeidet

inntektsbortfall på 37 millioner kroner fra eierskap og vertskommunesamarbeid som opphører/endres i forbindelse med kommunesammenslåingen. Samtidig reduseres inntektene fra integreringstilskudd og særtilskudd for enslige mindreårige flyktninger med anslagsvis 37 millioner kroner fra 2019 til 2020, uten at man på kort sikt oppnår tilsvarende besparelser på utgiftssiden. I tillegg medfører nye regler for beregning av minsteavdrag etter ny kommunelov en merutgift på 45 millioner kroner neste år.

4. Vi trenger en liste over investeringer som er vedtatt av kommunestyrene, men som er utelatt fra rådmannens forslag til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023

Svar:

I vedlegg 7 ligger som informasjon de 3 kommunenes tidligere investeringsbudsjetter for 2019-2022.

5. Oversikt over bruk av PR byråer i kr, hvem, hva og hvor mye. Hvilke avtaler er inngått?

Svar:

Tidligere Drammen kommune inngikk i 2019 en toårig rammeavtale om bistand til kommunikasjonstjenester med Geelmuyden Kiese. Denne rammeavtalen videreføres automatisk inn i den nye kommunen. Den nye kommunen har en egen kommunikasjonsstab som i utgangspunktet skal ha både kompetanse og kapasitet til å håndtere de aller fleste kommunikasjonsoppgavene kommunen har. Bruken av denne typen rammeavtaler holdes på et så lavt nivå som mulig, og rammeavtalen er i utgangspunktet en sikkerhet for kommunen i tilfelle egen kompetanse og/eller kapasitet ikke er tilstrekkelig. Det er følgelig ikke mulig å si på nåværende tidspunkt i hvilken grad denne avtalen blir brukt.

6. Hvor mye vil desentralisering av tjenester ut til kommunedelene koste?

Svar:

Økonomiplanen har lagt til grunn at det samme antall kommunale arbeidsplasser som i dag skal opprettholdes i Svelvik, Nedre Eiker og Drammen etter at kommunene er slått sammen. Det vil kunne tenkes at beslutningen har visse økonomiske konsekvenser knyttet til en eventuell høyere tilbøyelighet blant ansatte til å slutte, og at det påløper kostnader ved å rekruttere. Det er for tidlig å si noe om utfallet per i dag, blant annet fordi det ikke er tatt endelig beslutning om lokalisering, men også fordi en rekke andre faktorer vil komme til å spille inn.

Videre vil de store tjenesteyterne, eksempelvis skoler, barnehager, institusjoner og omsorgsboliger, være bundet til sted som i dag. Det legges ikke opp til verken sentralisering eller desentralisering av slike stedbundne tjenester, og økte kostnader kan følgelig ikke påregnes som følge av desentralisering.

For øvrig planlegges lokale knutepunkter, ett knutepunkt i hver kommunedel, der tjenester samles med utgangspunkt i ambisjoner konkretisert av fellesnemnda 14.02.19, i sak 11/19. Blant annet heter det «Innbyggere skal, så langt det er mulig og formålstjenlig, kunne motta kommunale tjenester lokalt.» og «Kommunen, som samfunnsaktør, skal involvere seg lokalt med innbyggere i kommunedelene, lokale lag og foreninger, lokalt frivillighetsarbeid og lokalt næringsliv.». Senere fattet fellesnemnda et vedtak i sak 33/19 (09.05.19) som omhandler utformingen av lokaler. Lokalene kommunene disponerer i dag skal utnyttes best mulig på

kort sikt, men det kan gjøres endringer/inngås nye leieavtaler for å tilpasse tilgangen av lokaler til behovet. Det skal tilstrebes å etablere en minimumsløsning i kommunedelene så langt det er mulig innenfor rammene og uten betydelig økte husleieutgifter.

Overordnet når det gjelder spørsmål om å eie eller leie, er det valgt en strategi om i størst mulig grad å benytte eide lokaler og heller si opp leide lokaler. Rådmannen forventer i sum en innsparing ut fra denne strategien.

For *ordinære kontorlokaler*, kan vi likevel ikke per i dag underbygge at leie er dyrere enn eie, eller omvendt. Da antall ansatte ikke vil være påvirket av etableringen av lokale knutepunkter, vil antallet ordinære arbeidsplasser følgelig være det samme. Det betyr i praksis at arealer kan frigjøres ett sted når arbeidsplassene flyttes til et annet. Det er likevel å forvente at de lokale knutepunktene kommer til å innebære noe svakere arealutnyttelse enn ordinære kontorlokaler. Arealene skal være egnet til blant annet prosesser for nærdemokrati, medvirkning med innbyggere og frivillig sektor. Med andre ord aktiviteter utover ordinære kontorlokaler. Det vil være krevende å legge fram en nøyaktig kostnadskalkyle per i dag, da innhold og utforming av de lokale knutepunktene fremdeles er under arbeid.

I likhet med lokaliseringsbeslutninger for øvrig, bør det også forventes enkelte organisatoriske omstillingskostnader samt kostnader for tilpasning av lokalene knyttet til etablering av lokale knutepunkter.

P03 Forebyggende tjenester, P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne og P07 Rus og psykisk helse

7. Hvor mye kjøper Drammen kommune tjenester for, fra private og Bufetat, innen rus (P 07), barnevern (P 03) og psykisk utviklingshemmede (P 05)?
(Besvares for hvert av de tre programområdene)

Svar:

Kjøpte tjenester innenfor programområde 03 Forebyggende tjenester var på totalt 47,475 mill.kr i 2018.

Tidligere Drammen: 24,7 millioner kr.

Nedre Eiker: 22 millioner kr.

Svelvik: 0,775 millioner kr.

De tre kommunene kjøper til sammen tjenester innen rus og psykisk helse (P07) for omlag 31,5 millioner kroner i året. Noen av disse kjøpene dekkes delvis inn fra statlige refusjonsordninger, som påløper seg til ca 4-6 millioner.

P06 Hjemmetjenester og institusjon

8. Hvordan er rutinene rundt frokost og lunsj på eldresenter i Drammen?

Svar:

Tidligere Drammen, Nedre Eiker og Svelvik har hver sine kjøkken og litt ulike rutiner og tider for servering av frokost og lunsj. De ulike institusjonene har også tilbud om andre måltider og mulighet for bespisning gjennom dagen slik at den enkelte får nok

og riktig mat og at tiden fra siste måltid om kvelden til første måltid dagen etter (nattfaste) ikke blir for lang.

Det er felles frokost med ferdig dekket frokostbord på de enkelte institusjoner og avdelinger, gjerne med hjelp fra pasientene.

Det serveres felles lunsj på de ulike institusjonene. Tidspunkt for lunsj er tilpasset til når det serveres middag slik at det blir en god måltidsrytme gjennom dagen. Lunsjmenyene varierer mellom varm lunsj, kalde retter og smøremat.

De som klarer å bidra til å smøre maten sin selv eller forsyne seg selv får gjøre det. Andre får ferdig påsmurt/tilberedt mat etter en individuell vurdering.

Personalet på avdelingen sørger for tilberedning og hjelp under måltidene til de som trenger bistand.

Fleksibilitet rundt måltidet er viktig – alle behøver ikke spise på samme sted dersom de ikke ønsker det. Tidspunktene kan også variere noe, basert på blant annet den enkeltes ønsker og behov.

9. Hvordan kvalitetssikres middagsmaten på eldresentre?

Svar:

Tidligere Drammen, Nedre Eiker og Svelvik har hver sine kjøkken og de ulike institusjonene har litt ulike rutiner på middagsservering, herunder ulikt tidspunkt for når middag serveres. De tre kjøkkenene har hver sine menyer som rullerer, med variasjoner i forbindelse med sesong og høytider. Det er noe ulikt hvordan varmmat klargjøres og serveres avhengig av hvilket kjøkken de får levert maten fra, da det er ulike produksjonsmetoder ved hvert kjøkken.

Personalet på dagsentrene som får levert mat fra Drammen kjøkken har fått opplæring i hvordan middagen skal varmes opp og serveres. Det foretas temperaturmåling av middagen før den tas ut av ovnen for å sikre at den holder riktig temperatur. Middagen legges opp på tallerken av kjøkkenpersonalet og settes i ovner som varmer middagen til ønsket tidspunkt for hver enkelt avdeling.

All mat som produseres og sendes ut fra Drammen Kjøkken er produsert etter egne, næringsberegnete oppskrifter. Klinisk ernæringsfysiolog ved Drammen Kjøkken går igjennom oppskrifter og sikrer at disse oppfyller gjeldende krav til innhold. I tillegg følges offentlige retningslinjer i forhold til produksjonskontroll, pakking, merking og utkjøring for å sikre god kvalitet helt frem til bruker.

Alle tre kjøkken produserer måltidene i henhold til anbefalingene til kosthåndboken fra Helsedirektoratet og følger lover i henhold til produksjon og merking.

Det vil bli gjennomført arbeid med harmonisering av rutiner for matservering i hele kommunen og på alle tre kjøkken. Det er fokus på å kunne tilrettelegge best mulig for hver enkelt pasient/ bruker, enten de bor i institusjon, bofelleskap, er på dagsenter eller bor hjemme.

P12 Vann, avløp og renovasjon

10. Hva er Biks fargefjerning?

Svar:

Dette er Blindevannverket IKS og deres forslag på å etablere et rensetrinn for fargefjerning på vannverket.

Drammen Eiendom KF

11. Hvorfor skal Drammen Eiendom kjøpe boliger og selge til Bane NOR, som likevel ville måttet ekspropriere de samme eiendommene?

Svar:

Ordningen om frivillig avhending av private eiendommer i forbindelse med Bane NOR sin planlagte utbygging ble politisk vedtatt i 2016. Formålet var å redusere ulemper og usikkerhet samt økonomisk tap for grunneiere i det berørte området som av ulike grunner måtte flytte i perioden frem til endelig reguleringsplan ble vedtatt. Ordningen gjaldt inntil Bane NOR overtok forpliktelsene ved endelig vedtatt reguleringsplan som først da gir grunnlag for ekspropriasjon.

4. Sosialistisk Venstreparti

Generelt

1. Vi ønsker oss en oversikt over kostnader på sykefraværet kontra innføring av heltidsstillinger i kommunen.

Svar:

Vi tolker spørsmålet dithen at det dreier seg om bruk av vikarer ved sykefravær.

De tre kommunene brukte i 2018 ca. 150 mill. til variable lønnsutgifter innenfor helse og omsorg, som er det området med størst kostnader til vikarer i kommunene. Det omfatter kostnader til sykefravær, permisjoner, ferie og annen variabel lønn.

I de tidligere kommunene er det ansatt 25 årsverk som jobber i ressursentre/vikarpooler i virksomhetene, bl.a. som et tiltak for å øke andelen med hele stillinger og bedre fagdekningen. Disse lønnes av vikarmidlene og dekker behov for vikarer ved sykdom etc.

I den arbeidspolitiske plattformen for Drammen, vedtatt i fellesnemda i 2019, er det nedfelt at minst 90% av de ansatte skal jobbe i 100% stilling. Det er igangsatt et arbeid for å oppnå dette. Drammen er med i et nettverk for heltidskultur sammen med Fredrikstad, bydel Østensjø og Fafo. Nettverket har søkt prosjektmidler til et fireårig prosjekt for å prøve ut tiltak i flere pilotvirksomheter i alle deltagerkommunene med mål om å øke gjennomsnittlig stillingsstørrelse til 90%. Det er lyst ut en stilling som prosjektleder for heltid og ansettelsen skjer i disse dager.

PSU og hovedutvalg for helse, sosial og omsorg vil bli holdt både orientert om tiltak og resultater av dette arbeidet.

P01 Skole

2. De såkalte forsterkningstiltaka i tidligere Drammen, Ung11 og Sommerskolen, videreføres neste skoleår med samme budsjetttramme som 2019. Skal tilbuda gjelde alle elever i den nye kommunen?

Svar:

Ja, tilbudene skal gjelde alle elevene i ny kommune.

3. Er det satt av midler til Kompetansesenteret i 2020? Hvor stor er budsjettposten? Hvor mange årsverk går med til å drive senteret? Hvilken rolle skal senteret ha i den nye kommunen?

Svar:

Kompetansesenteret i Drammen fra 01.01.20 består i hovedsak av tidligere medarbeidere i «Skap gode dager – kompetansesenter for helse-, sosial og omsorg» og «Kompetansesenteret for barnehage, skole og oppvekst» i dagens Drammen kommune. Det er i tillegg kommet inn ressurser fra andre fagfelt, også fra Svelvik og Nedre Eiker. Kompetansesenteret har også et statlig oppdrag, som ansvarlig for «Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Buskerud».

Kompetansesenteret er plassert i programområde P14: Ledelse, styring og administrasjon. Organisatorisk hører Kompetansesenteret til «Utvikling og digitalisering», der det er sortert under stabsenheten «Organisasjonsutvikling og kompetanse». Utvikling og digitalisering består ellers av konseptutviklere, virksomhetsarkitekt, porteføljestyrere m.fl. Til sammen skal

Utvikling og digitalisering, med Kompetansesenteret som den klart største enheten, bidra med prioriteringer, metode og gjennomføringskraft i hele organisasjonen.

De økonomiske rammene til Kompetansesenteret er ennå ikke fordelt, men det er innplassert 27 årsverk i sentret. Driftsrammer er heller ikke kjent, da lokalisering ikke er besluttet ennå. Kompetansesenteret har i tillegg til økonomisk ramme også stillinger som finansieres via eksterne midler. Det dreier seg om øremerkede prosjektmidler, midler til kompetanse-, fag- og tjenesteutvikling og finansiering av statlige oppdrag.

Kompetansesenteret vil ha ansatte med kompetanse på mange områder. Sentret vil gå inn i 2020 med en god del allerede forpliktende oppgaver innenfor de største sektorene. En del prosjekter og allerede planlagte kompetansehevende tiltak vil bli fulgt opp i henhold til bindende forpliktelser. Forpliktende oppgaver blir nå kartlagt. Hvilke konkrete oppgaver som vil ligge til Kompetansesenteret ut over i 2020 vil bli vurdert, besluttet, planlagt og iverksatt våren 2020.

P02 Barnehager

4. Hvor mye vil det koste å videreføre inntektsgrensa for gratis barnehage som har vært i tidligere Drammen?

Svar:

Ved å holde innslagspunktet på 4,5G vil utgiften for Nye Drammen være rundt 30 millioner kroner. Dette er omtrent 10 millioner kroner mer enn rådmannens forslag om innslagspunkt på 3,5G.

5. Kristelig folkeparti

Generelt

1. Hvilke rentemarginer er lagt inn i budsjettet mht. håndtering av lånegjeld, og hva er den økonomiske konsekvensen av en eventuell endring i lånerenten

Svar:

Budsjettetrenten baserer seg på forventet, gjennomsnittlig 3 måneders NIBOR i planperioden og et marginpåslag på 0,50 prosentenheter. For 2020 gir dette en samlet budsjettrente på 2,30 prosent for lån med flytende rentebetingelser.

Drammen kommunes lånegjeld vil være eksponert for rentesvingninger. Eksponeringen reduseres ved å sikre deler av låneporteføljen. I rådmannens forslag til finans- og gjeldsreglement legges det opp til at den rentesikrede andel av låneporteføljen skal ligge mellom 33 og 66 prosent (rentebinding lengre enn ett år). Sikret gjeld i lånefondet forventes å utgjøre om lag 53 prosent, eller 4 427,3 millioner kroner ved inngangen til 2020.

I tillegg til den direkte rentesikringen av innlånsporteføljen, har kommunen renteavhengige inntekter som reduserer renteeksponeringen. Ved inngangen til 2020 utgjør kommunens rentebaserte inntektsgrunnlag 2 876,2 millioner kroner, herunder gebyrfinansierte investeringer i VA-sektoren. Per 1.1.2020 mangler 1 049,9 kroner sikring, eller motsvares ikke av rentebaserte inntekter. En renteøkning på et prosentpoeng gir dermed økte rentekostnader på anslagsvis 10 – 11 millioner kroner per år.

P02 Barnehager

2. Hva koster det om grunnlaget for gratis barnehageplass opprettholdes på 4,5 G for hele kommunen?

Svar:

Ved å holde innslagspunktet på 4,5G vil utgiften for Nye Drammen være rundt 30 millioner kroner. Dette er omtrent 10 millioner kroner mer enn rådmannens forslag om innslagspunkt på 3,5G.

P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig

3. Hva koster det å holde barnetrygd og kontantstøtte utenfor grunnlaget for sosial stønad?

Svar:

Presis beregning av kostnadene vil forutsette manuell utregning/vurdering for alle sosialhjelpsmottakere som har barn. Dette fordi økonomisk sosialhjelp vurderes løpende ut fra familiens totale økonomiske situasjon. Enkelte har ikke behov for sosialhjelp hver måned. I gjennomsnitt mottok hver mottaker økonomisk sosialhjelp i 5.9 måneder i 2018.

Kontantstøtte gis til barn mellom ett og to år. Størrelsen på kontantstøtten er avhengig av om barnet er tildelt barnehageplass på heltid eller deltid. Full kontantstøtte (kr. 7500 i måneden) forutsetter at barnet ikke benytter barnehage. Kontantstøtten reduseres til 20,

40, 60 eller 80 % ved deltids barnehageplass. Tildeling av kontantstøtte forutsetter minst 5 års medlemskap i folketrygden.

Anslag: konsekvenser om barnetrygden ble holdt utenom sosialhjelpsberegning:

Det er registrert ca. 750 mottakere av økonomisk sosialhjelp med barnetrygd som inntekt, og 1749 barn hadde foreldre med økonomisk sosialhjelp. Ordinær barnetrygd per måned er kr. 1 054. Grovt sett vil årlig kostnad være: 1749 barn*kr. 1054*5,9 måneder = **10,9 millioner kroner.**

Forutsetninger:

Mottakeren har økonomisk sosialhjelp i 5,9 av årets 12 måneder.

I beregningen er det sett bort fra småbarnstillegget til barnetrygden, på 660 kroner per måned, og særskilt tilskudd for enslige forsørgere. Det er mange enslige i Drammen med barn, og de har krav på utvidet barnetrygd. Det vil si barnetrygd for ett barn mer enn det man bor sammen med. Kostnaden kan derfor være høyere enn anslått.

Anslag: Konsekvenser om kontantstøtten ble holdt utenom sosialhjelpsberegning

Det er registrert ca. 20 mottakere av økonomisk sosialhjelp med kontantstøtte som inntekt. Full kontantstøtte er kr. 7 500 per måned. Grovt sett vil årlig kostnad være: 20 barn * kr. 7500*5,9 måneder = kr.885 000

Forutsetninger:

Mottakeren har økonomisk sosialhjelp i 5,9 av årets 12 måneder.

Hver mottaker kan ha flere barn i kontantstøttealder. Det er her forutsatt ett barn per mottaker hvor kontantstøtten er inkludert i inntekten. Mottakeren har full kontantstøtte.

P09 Kultur, idrett og frivillighet

4. Hvor mye vil det koste å gi familier med vedvarende inntekt under medianinntekten i Drammen kr. 2000 i et aktivitetskort for fritt valg av aktivitet innen kultur/idrett/foreninger i 2020?

Svar:

Det er ikke tilgang til nødvendige data angående hvor mange barn det er i familier under medianinntekt. Det eksisterer tall fra år 2015 over er de med inntekt som er 60% av medianinntekten. I 2015 var den på 491 100 og 60% av denne er 294 660 kroner og i 2015 hadde 23,6% av alle husstander med barn under 18 år i Drammen en inntekt som var 60% av medianinntekten. Det var 3 356 barn under 18 år i Drammen som levde i familier med inntekt under fattigdomsgrensen. Hvor mange familier kjenner man ikke til. Men hvis hvert av disse 3 356 barna skulle få et gratis kort på 2000 kroner så hadde det kostet 671 200 kroner.

	Alle husholdninger	Aleneboende under 30 år	Aleneboende 30-44 år	Aleneboende 45-66 år	Aleneboende 67 år og over	Par uten barn, eldste person under 30 år	Par uten barn, eldste person 30-44 år	Par uten barn, eldste person 45-66 år	Par uten barn, eldste person 67 år og over	Par med barn, yngste barn 0-5 år	Par med barn, yngste barn 6-17 år	Par med barn, yngste barn 18 år og eldre	Mor/far med barn, yngste barn 0-5 år	Mor/far med barn, yngste barn 6-17 år	Mor/far med barn, yngste barn 18 år og eldre	Fierfamiliehusholdninger
Buskerud	436000	209000	278000	272000	212000	476000	582000	600000	451000	637000	718000	809000	317000	373000	466000	652000

Tabell 1. Bruttoinntekt - gjennomsnitt og median i valgt region.

Region/Kommune	År	Bruttoinntekt		Gjennomsnittlig bruttoinntekt minus median bruttoinntekt. Kr	Gjennomsnittlig bruttoinntekt i prosent av median bruttoinntekt
		Gjennomsnitt	Median		
Buskerud	2000	240 300	205 100	35 200	117,2
Buskerud	2001	247 800	217 300	30 500	114,0
Buskerud	2002	265 000	228 600	36 400	115,9
Buskerud	2003	272 100	234 300	37 800	116,1
Buskerud	2004	281 700	238 300	43 400	118,2
Buskerud	2005	313 100	245 400	67 700	127,6
Buskerud	2006	290 000	257 300	32 700	112,7
Buskerud	2007	316 400	277 900	38 500	113,9
Buskerud	2008	340 200	299 300	40 900	113,7
Buskerud	2009	342 100	304 300	37 800	112,4
Buskerud	2010	354 100	312 700	41 400	113,2
Buskerud	2011	370 500	325 500	45 000	113,8
Buskerud	2012	386 600	338 800	47 800	114,1
Buskerud	2013	400 300	350 900	49 400	114,1
Buskerud	2014	412 200	360 200	52 000	114,4
Buskerud	2015	433 000	370 400	62 600	116,9
Buskerud	2016	434 500	377 300	57 200	115,2
Buskerud	2017	443 700	386 600	57 100	114,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå <-> Bearbejding: KommuneProfilen

Gjennomsnittlig bruttoinntekt og median bruttoinntekt. Valgt region. 1000 Kroner

